

Budoucnost zimních sportů

Bádejte s žáky nad problémy, kterým čelí zimní sporty v Česku. Jak to s nimi bude v budoucnosti ve spojitosti se změnou klimatu a oteplením planety? Dokážou žáci najít řešení, aby všechny zainteresované strany byly spokojeny?

Základní údaje:

Délka: 90 min

Úroveň: 8.-9.třída, SŠ

Typ: lekce

Téma: Etika a hodnoty, Krajina a ekosystémy, Řešení a dobrá praxe

Vytvořeno: 04.12.2024

Předmět: čeština, volný čas, informatika

Autoři: Julie Brožová ([SEVER Horní Maršov, o. p. s.](#))

Vzdělávací cíl:

- Žák pomocí metody INSERT vyhodnocuje relevantní informace o vlivu změny klimatu na budoucnost sportu. Své závěry diskutuje s ostatními.

Pomůcky:

- [Příloha 1 - Popis rolí](#)
- [Příloha 2 - Lyžaři](#)
- [Příloha 3 - Ochránci přírody](#)
- [Příloha 4 - Rezidenti](#)
- [Příloha 5 - Podnikatelé](#)

Postup:

1. Evokace (5 min)

Přivítejte žáky na občanském sněmu na téma „Budoucnost zimních sportů“. Vysvětlete, že občanské sněmy slouží jako doplňující prostředek demokracie k hledání nejlepších řešení pro všechny. Dnes se tady sešly 4 skupiny obyvatel:

Lidé, kteří mají rádi lyžování; ochránci přírody; rezidenti lyžařských středisek a podnikatelé v zimním průmyslu. Vyučující je v roli facilitátora a průvodce.

INFOBOX: Občanský sněm je participační nástroj, který klade důraz na učení. Jeho cíl je opětovné zapojení občanů do rozhodovacích procesů a do občanské společnosti. Stojí na hledání toho, co nás spojuje.

Více informací naleznete zde: <https://www.moudramesta.cz/obcanske-snemy/>

2. Role + řešerše (30 min)

Žáky rozdělte podle svého uvážení, buď losováním nebo určením do 4 skupin. Každé skupině dejte popis role a příslušné texty, ve kterých mají pomocí metody INSERT hledat **argumenty pro svoji roli**. Zároveň by měli **identifikovat problémy** zimních sportů dnes i v budoucnu a **navrhnout jejich možná řešení**. Ať si žáci texty mezi sebou rozdělí a každý hledá ve svém textu. Na posledních pět minut je vyzvěte, ať svá zjištění ve skupině sdílí a zkusí z nich vybrat to nejdůležitější.

Tip: Je vhodné s žáky krátce diskutovat, jak rozpoznat relevantní a důvěryhodné zdroje. Více informací např. zde: [NTK - Jak rozpoznat vhodný zdroj](#).

Metoda INSERT:

- ✓ Fajfkou, označí informace, které byly pro něj známé.
 - Minusem, označí informace, které jsou v rozporu s tím, co ví.
 - + Plusem, označí informace, které jsou pro něj nové.
 - ? Otazníkem, označí informace, kterým nerozumí nebo o nich chce vědět více.
- Informace značené plusem a fajfkou si žák vypíše. Informace označené minusem a otazníkem si ověří nebo o nich dohledá další informace.

3. Prezentace a diskuze (30 min)

Každá skupina přednese nejprve svůj postoj k zimním sportům, který by měl být podpořen relevantními argumenty. Poté skupiny odprezentují své návrhy, jak by mohla vypadat budoucnost zimních sportů.

Nad návrhy nechte žáky diskutovat, nahlas přemýšlet či upravovat předešlé návrhy. Cílem je zformulovat co nejvíce možností, jak a co změnit. Na co se připravit apod.

4. Reflexe (25 min)

Nejprve nechte žáky vystoupit z role. Učiňte tak např. tím, že je necháte jejich roli doslova setřást, podlézt lavici nebo vložíte přestávku. To vše tak, aby bylo opravdu jasné, že od teď vystupují opět sami za sebe.

Jakmile žáci uspořádají třídu do původního stavu, shrnete si společně, jak lekce probíhala. Poté se žáků ptáte na některé z následujících otázek:

- *Jak jste se cítili ve své roli? Dokázali jste se ztotožnit s jejími potřebami / názory?*
- *Jaké máte pocity ze závěrečné diskuze?*
- *Dozvěděli jste se nějaké nové informace? Změnil se váš pohled na zimní sporty?*
- *Myslíte si, že to takto nějak může vypadat na občanském sněmu?*
- *Myslíte si, že navrhovaná řešení jsou uskutečnitelná?*
- *Existuje podle vás něco jako udržitelná budoucnost zimních sportů? Jak by asi vypadala?*

Zdroje:

Čermáková, K.: Budou naše děti umět lyžovat? Klimatická změna postupně ničí zimní sporty. Obnovitelně [online], 6.2.2024 [cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z:

<https://www.obnovitelne.cz/clanek/2989/budou-nase-deti-umet-lyzovat-klimaticka-zmena-postupne-nici-zimni-sporty>

Holub, R.: Analýza: Konec lyžování v Česku, nebo jedna nepovedená sezóna? Jaká je budoucnost lyžování u nás. Snow [online], 27.2.2024 [cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z:

<https://snow.cz/clanek/7347-analyza-konec-lyzovani-v-cesku-nebo-jedna-nepovedena-sezona-jaka-je-budoucnost-lyzovani-u-nas>

Kabrhelová, L.: Z lidového sportu exkluzivní zábava. Jaká je budoucnost lyžování v Česku. Seznam Zprávy [online], 7. 2. 2024 [cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z:

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-5-59-lyzovani-v-cesku-za-20-let-ubyde-v-nizinach-70-snehu-rika-klimatolog-245230>

Kabrna, M.: Lekce ekologického lyžování. Rakouský Skiwelt využívá obnovitelné zdroje. iDnes[online], 28.2.2023 [cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/cestovani/lyzovani/lyzovani-v-rakousku-skiwelt-wilder-kaiser-brixental-ekologie-zima_A230227_134727_lyze_hig

NEDEJ SE. Umělé zasněžování. Česká televize [online], 2015 [cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1095913550-nedej-se/215562248410002/>

NESEHNUTÍ. Občanské sněmy. Moudrá města [online], 17.10.2023 [cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z:

<https://www.moudramesta.cz/obcanske-snemy/>

Pixová, M.: Konec lyžování v Česku. Jde o první skutečnou klimatickou ránu pro náš národ?

Deník Alarm [online], 19.2.2024 [cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z:

<https://denikalarm.cz/2024/02/konec-lyzovani-v-cesku-jde-o-prvni-skutecnou-klimatickou-ranu-pro-nas-narod/>

Rejzková, T.: Nový trend v cestování – ekologicky šetrný turismus. Oblastní listy [online], 30.6.2023 [cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z:

<https://www.oblastni-listy.cz/novy-trend-v-cestovani-ekologicky-setrny-turismus/>

Skalický, M.: Zima už nebude taková, jak si ji pamatujeme. Blíží se Řecku a Itálii, nastiňuje klimatolog. iRozhlas [online], 15.2.2024 [cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/priroda/zima-uz-nejde-takova-jak-si-ji-pamatujeme-blizi-se-rectu-a-italii-nastinuje_2402150600_pj#transkripcie

Součková, B.: Klimatická krize zkracuje lyžařskou sezonu. Vědci varují, že do roku 2050 může končit i o měsíc dřív. iRozhlas [online], 6.3.2024 [cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/sport/zimni-sporty/klimaticka-krize-zkracuje-lyzarskou-sezonu-vedci-varuji-ze-do-roku-2050-muze_2403062334_job

Vinklárková, D.: 10 tipů na tradiční i netradiční zimní sporty. DIAstyl [online], 8.1.2020

[cit. 4. 12. 2024]. Dostupné z: <https://www.diastyl.cz/10-tipu-na-tradicni-i-netradicni-zimni-sporty/>